

## საქართველოს კანონი

### „არასახელმწიფო საპენსიო დაზღვევისა და უზრუნველყოფის შესახებ“ საქართველოს კანონში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის თაობაზე

მუხლი 1. „არასახელმწიფო საპენსიო დაზღვევისა და უზრუნველყოფის შესახებ“ საქართველოს კანონში (საქართველოს საკანონმდებლო მაცნე, N5, 1998 წელი, მუხ. 42) შეტანილ იქნას შემდეგი დამატებები და ცვლილებები:

1. კანონის მე-12 მუხლის მე-3 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„3. აქტივების მმართველი კომპანია არ შეიძლება იყოს საპენსიო სქემის დამფუძნებლის, მეანაბრისა და სპეციალიზებული დეპოზიტარის აფილირებული პირი ან თვით დამფუძნებელი ან სპეციალიზებული დეპოზიტარი, გარდა ამ კანონით გათვალისწინებული შემთხვევებისა.“

2. კანონის მე-13 მუხლის პირველი და მე-2 პუნქტები ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„1. კანონმდებლობით გათვალისწინებული შემთხვევების გარდა, პირს ესაჭიროება შესაბამისი ლიცენზია სპეციალიზებული დეპოზიტარის ფუნქციების განსახორციელებლად. სპეციალიზებული დეპოზიტარი შეიძლება არსებობდეს შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებისა ან სააქციო საზოგადოების სამართლებრივი ფორმით.

2. აქტივების მმართველი კომპანია ვალდებულია საპენსიო სქემის დამფუძნებელთან შეთანხმებით დადოს სადეპოზიტო ხელშეკრულება სპეციალიზებულ დეპოზიტართან. სპეციალიზებული დეპოზიტარი, გარდა ბანკისა, არ შეიძლება იყოს აფილირებული პირი:

ა) საპენსიო სქემის დამფუძნებლის;

ბ) მეანაბრის;

გ) აქტივების მმართველი კომპანიის, ვისთანაც დამფუძნებელს დადებული აქვს ხელშეკრულება.“

3. კანონს დაემატოს შემდეგი შინაარსის 14<sup>1</sup> მუხლი:

„მუხლი 14<sup>1</sup>. დამფუძნებლის მიერ საქართველოს ფარგლებს გარეთ ფილიალის დაარსება და შვილობილი საწარმოს შექმნა ან შექმნა.

დამფუძნებლის მიერ “უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის აღკვეთის ხელშეწყობის შესახებ” საქართველოს კანონით გათვალისწინებული მონიტორინგის განმხორციელებელი პირებისათვის კანონმდებლობით განსაზღვრული საქმიანობის განხორციელების მიზნით, ფილიალის დაარსებისა ან შვილობილი საწარმოს

შექმნიდან ან შექმნიდან 14 დღის ვადაში, საქართველოს ეროვნულ ბანკში წარდგენილ უნდა იქნას შემდეგი დოკუმენტები:

ა) დამფუძნებლის სამეთვალყურეო საბჭოს გადაწყვეტილება ფილიალის დაარსებაზე და შვილობილი საწარმოს შექმნაზე ან შექმნაზე;

ბ) დამფუძნებლის სამეთვალყურეო საბჭოს განცხადება იმის თაობაზე, რომ უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციისა და ტერორიზმის დაფინანსების წინააღმდეგ ბრძოლისა და FATF-ის რეკომენდაციების შესრულების მიზნით, ფილიალს ან შვილობილ საწარმოს, ფუნქციონირების დაწყებისთანავე, შემუშავებული აქვს უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციისა და ტერორიზმის დაფინანსების წინააღმდეგ ბრძოლის პროგრამა.

გ) იმ შემთხვევაში, თუ ფილიალის ან შვილობილი საწარმოს ადგილსამყოფელ უცხო ქვეყანაში მოქმედი კანონები და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტები არ ითვალისწინებენ ფილიალისა და შვილობილი საწარმოს მიერ FATF-ის რეკომენდაციების შესრულებას, ან იმ ქვეყანაში არ ხორციელდება უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციისა და ტერორიზმის დაფინანსების წინააღმდეგ ბრძოლა და საერთოდ ან საკმარისად არ სრულდება FATF-ის რეკომენდაციები:

გ.ა.) დამფუძნებლის სამეთვალყურეო საბჭომ უნდა აიღოს წერილობითი ვალდებულება, რომ დამფუძნებელი უზრუნველყოფს მისი ფილიალის ან შვილობილი საწარმოს მიერ უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციისა და ტერორიზმის დაფინანსების წინააღმდეგ ბრძოლასთან დაკავშირებით დადგენილი ღონისძიებების გატარებას დამფუძნებლისადმი საქართველოში არსებული მოთხოვნებისა და FATF-ის რეკომენდაციების შესაბამისად;

გ.ბ.) დამფუძნებელი უზრუნველყოფს საქართველოს ეროვნული ბანკისათვის ინფორმაციის მიწოდებას იმის თაობაზე, რომ მისი ფილიალი ან შვილობილი საწარმო ვერ ახორციელებს უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციისა და ტერორიზმის დაფინანსების წინააღმდეგ ბრძოლასთან დაკავშირებით საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული ღონისძიებების გატარებას, იმის გამო, რომ ამას კრძალავს ან ზღუდავს ადგილსამყოფელი უცხო ქვეყნის კანონმდებლობა.“

5. კანონის მე-19 მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხლი 19. ბანკების საპენსიო სქემები

1. ბანკები არასახელმწიფო საპენსიო დაზღვევასა და უზრუნველყოფას ახორციელებენ საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ რეგისტრირებული საპენსიო სქემების საფუძველზე, მხოლოდ ამ საქმიანობის განხორციელების მიზნით შექმნილი ან შექმნილი შვილობილი საწარმოს (შემდგომში – ბანკის შვილობილი კომპანია) მეშვეობით, რომელშიც ბანკი ფლობს წილის (ხმის უფლების მქონე აქციების, პაის) 50 ან 50-ზე მეტ პროცენტს.

2. ბანკის შვილობილი კომპანია შეიძლება იყოს ერთი ან რამდენიმე საპენსიო სქემის დამფუძნებელი, აგრეთვე მეანაბრე თავის მუშაკთა სასარგებლოდ ამ კანონის შესაბამისად რეგისტრირებული საპენსიო სქემის მიხედვით.

3. ბანკის შვილობილ კომპანიას უფლება აქვს განახორციელოს არასახელმწიფო საპენსიო დაზღვევა და უზრუნველყოფა იმ საპენსიო სქემის გამოყენებით, სადაც განსაზღვრულია შენატანების ოდენობა.

4. სათავო საწარმოს (სათავო ორგანიზაციას) და მასთან აფილირებულ პირებს უფლება აქვთ იყვნენ ბანკის შვილობილი კომპანიის მეანაბრეები.

5. საპენსიო დანაგროვთა მართვა შეიძლება განახორციელოს არასახელმწიფო საპენსიო სქემის დამფუძნებელმა ბანკის შვილობილმა კომპანიამ ან აქტივების მმართველმა კომპანიამ.

6. ბანკის შვილობილ კომპანიას კანონმდებლობით დადგენილი წესით უფლება აქვს დამოუკიდებლად განახორციელოს საპენსიო დანაგროვთა შესაბამისი აქტივების მართვა, ამასთანავე, იგი ვალდებულია ისარგებლოს სპეციალიზებული დეპოზიტარის მომსახურებით.

7. აკრძალულია საპენსიო დანაგროვთა ინვესტირება ბანკის შვილობილი კომპანიის – საპენსიო სქემის დამფუძნებლის, სათავო საწარმოს (სათავო ორგანიზაციის), სათავო საწარმოს დამფუძნებლების ან მათთან აფილირებული პირების აქტივებში, აგრეთვე დამსაქმებელთა იმ აქტივებში, რომლებიც ითვლებიან ამ ბანკის შვილობილი კომპანიის მიერ დაფუძნებული საპენსიო სქემების მეანაბრეებად.

8. საპენსიო დანაგროვთა ინვესტირებისას ბანკების შვილობილმა კომპანიებმა უნდა დაიცვან ამ კანონით და საქართველოს კანონმდებლობით საპენსიო დანაგროვთა ინვესტირების მიმართ დაწესებული შეზღუდვები.“

6. კანონის 21-ე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხლი 21. სხვა იურიდიული პირების საპენსიო სქემები

1. იმ იურიდიულ პირებს, რომლებიც ამ კანონის მე-20 მუხლით არ არის განსაზღვრული, უფლება აქვთ განახორციელონ არასახელმწიფო საპენსიო დაზღვევა და უზრუნველყოფა საქართველოს ეროვნულ ბანკში მათი რეგისტრაციის საფუძველზე. მათი რეგისტრაციის წესსა და სავალდებულო მინიმალური კაპიტალის ოდენობას ადგენს საქართველოს ეროვნული ბანკი.

2. საპენსიო სქემის დამფუძნებელი, რომელიც არ არის სადაზღვევო კომპანია, ვალდებულია:

ა) თავისი საქმიანობა განახორციელოს ამ კანონის შესაბამისად;

ბ) საპენსიო დანაგროვის ინვესტირება აწარმოოს აქტივების მმართველი კომპანიის მეშვეობით და საპენსიო დანაგროვი შესანახად გადასცეს სპეციალიზებულ დეპოზიტარს;

გ) შექმნას ამ კანონის მე-2 მუხლის „მ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული სამეთვალყურეო საბჭო.“

7. კანონის 31<sup>1</sup> მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:  
„მუხლი 31<sup>1</sup>. დარღვევები და სანქციები

1. საქართველოს ეროვნული ბანკი უფლებამოსილია, დამფუძნებლის, აქტივების მმართველი კომპანიისა და სპეციალიზებული დეპოზიტარის მიმართ გამოიყენოს ქვემოთ ჩამოთვლილი სანქციები იმ შემთხვევაში, თუ:

ა) ამ პირებმა დაარღვიეს ამ კანონის ერთ-ერთი დებულება ან ეროვნული ბანკის ნებისმიერი ნორმატივი, ინსტრუქცია, წერილობითი მითითება;

ბ) ამ პირებმა დაარღვიეს ანგარიშგების წარდგენის ვადები ან წარადგინეს არასწორი ანგარიშგება და სხვა არაზუსტი ინფორმაცია;

გ) დამფუძნებელმა დაარღვია „უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის აღკვეთის ხელშეწყობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნები.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრული დარღვევების გამოვლენისას ეროვნულ ბანკს უფლება აქვს, თანამიმდევრულად, ხოლო დარღვევისა და შესაძლო რისკის სერიოზულობიდან გამომდინარე, - არათანამიმდევრულად გამოიყენოს შემდეგი სანქციები:

ა) გააგზავნოს წერილობითი გაფრთხილება;

ბ) დააწესოს სპეციალური ღონისძიებები ან გამოსცეს ინსტრუქცია (მითითება) მოთხოვნით, რომ დამფუძნებელმა, აქტივების მმართველმა კომპანიამ და სპეციალიზებულმა დეპოზიტარმა შეწყვიტონ და შემდგომში არ დაუშვან ესა თუ ის დარღვევა და ეროვნული ბანკის მიერ განსაზღვრულ ვადაში მიიღონ ზომები დარღვევის აღმოსაფხვრელად;

გ) დააკისროს ფულადი ჯარიმა ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი წესითა და ოდენობით;

დ) დამფუძნებლის, აქტივების მმართველი კომპანიისა და სპეციალიზებული დეპოზიტარის მმართველი ორგანოს წევრს შეუჩეროს ხელმოწერის უფლებამოსილება და მმართველ ორგანოს მოსთხოვოს მისი თანამდებობიდან დროებით გადაყენება ან თანამდებობიდან განთავისუფლება;

ე) შეაჩეროს ან შეზღუდოს მოგების განაწილება, დივიდენდებისა და მატერიალური წახალისებების გაცემა და ახალი ვალდებულებების აღება;

ვ) გააუქმოს შესაბამისი საქმიანობის ლიცენზია ან რეგისტრაცია.

3. ამ მუხლით დაკისრებული სანქციები უნდა შეეფარდებოდეს დარღვევის სერიოზულობასა და შესაძლო საფრთხეს.

4. ამ მუხლის შესაბამისად დაკისრებული ფულადი ჯარიმის თანხა მიიმართება საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტში.

5. დამფუძნებლისათვის, აქტივების მმართველი კომპანიისათვის და სპეციალიზებული დეპოზიტარისათვის ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით დაკისრებული სანქციის იძულებით აღსასრულებლად მიქცევა ხდება კანონიერ ძალაში შესული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის შესაბამისად გაცემული სააღსრულებო ფურცლის საფუძველზე, „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით.“

6. კანონს დაემატოს შემდეგი შინაარსის 31<sup>2</sup> მუხლი:

„მუხლი 31<sup>2</sup>. დამფუძნებლის ორგანოს წევრის შესაბამისობის კრიტერიუმები დამფუძნებელი ვალდებულია ამ კანონის 21 მუხლის თანახმად ეროვნულ ბანკში რეგისტრაციისას ეროვნულ ბანკს წარუდგინოს დამფუძნებლისა და მისი მმართველი ორგანოს ყველა წევრის დოკუმენტაცია, რომლითაც დასტურდება, რომ ეს პირები:

- ა) სასამართლომ არ ცნო ქმედუუნაროდ;
- ბ) არ არიან ნასამართლევი უკანონო შემოსავლების ლეგალიზებისათვის ან/და ტერორიზმის დაფინანსებისათვის;
- გ) არ არიან ნასამართლევი ეკონომიკური დანაშაულისათვის ან/და სამეწარმეო ან ეკონომიკური საქმიანობის წინააღმდეგ მიმართული სხვა დანაშაულისათვის;
- დ) ამავე დროს არ არის სხვა საპენსიო სქემის დამფუძნებლის მმართველი ორგანოს წევრი.“

7. კანონის მე-40 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხლი 40. გარდამავალი დებულებები

1. ამ კანონის ამოქმედებასთან დაკავშირებით საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა შეიმუშაოს და გამოსცეს შემდეგი ნორმატიული აქტები:

- ა) საპენსიო სქემის დამფუძნებლის საწესდებო კაპიტალისადმი ძირითადი მოთხოვნების განსაზღვრის წესის შესახებ;

ბ) არასახელმწიფო საპენსიო სქემის დამფუძნებლის ფინანსური მდგრადობის შეფასების წესის შესახებ;

გ) საპენსიო სქემის რეგისტრაციის წესის შესახებ;

დ) საპენსიო სქემების წესების შესახებ;

ე) არასახელმწიფო საპენსიო დაზღვევის რეზერვის – საპენსიო ვალდებულების შექმნის წესი;

ვ) არასახელმწიფო საპენსიო სქემის დამფუძნებლის, რომელიც არ წარმოადგენს სადაზღვევო ორგანიზაციას საქართველოს ეროვნულ ბანკში რეგისტრაციის წესი;

ზ) საპენსიო შეთანხმების წესის შესახებ;

თ) საპენსიო სქემის მონაწილეთა და სამეთვალყურეო საბჭოს ინფორმირების წესის შესახებ;

ი) სამეთვალყურეო საბჭოს წევრთა არჩევის წესის შესახებ;

კ) დამსაქმებლის, დამსაქმებელთა გაერთიანებისა და პროფესიული კავშირის მიერ საპენსიო სქემის შესახებ გადაწყვეტილების მიღების წესის თაობაზე;

ლ) სამეთვალყურეო საბჭოს წევრთათვის ინფორმაციის მიწოდების წესის შესახებ;

მ) საპენსიო სქემის საბუღალტრო აღრიცხვის წესის შესახებ;

ნ) საპენსიო სქემის ანგარიშგების, არასახელმწიფო საპენსიო სქემის მონაწილეთა და მენაბრეთა რეესტრის წარმოების წესის შესახებ;

ო) მუდმივი პენსიების დანაგროვის ფონდის განსაზღვრის წესის შესახებ.

პ) აქტივების მმართველი კომპანიის ლიცენზირების წესის შესახებ;

ჟ) აქტივების მმართველი კომპანიის საწესდებო კაპიტალისადმი მინიმალური მოთხოვნების განსაზღვრის წესის შესახებ;

რ) აქტივების მმართველ კომპანიასთან ხელშეკრულების დადების წესის შესახებ;

ს) აქტივების მმართველი კომპანიისა და სპეციალიზებული დეპოზიტარის ინტერესთა კონფლიქტის შესახებ;

ტ) აქტივების მმართველი კომპანიის პერსონალის საკვალიფიკაციო სტანდარტების შესახებ;

უ) სპეციალიზებული დეპოზიტარის ლიცენზირების წესის შესახებ;

ფ) არასახელმწიფო საპენსიო სქემის სპეციალიზებული დეპოზიტარის საწესდებო კაპიტალისადმი მინიმალური მოთხოვნების განსაზღვრის წესის შესახებ;

ქ) სპეციალიზებულ დეპოზიტართან ხელშეკრულების დადების წესის შესახებ;

ღ) სპეციალიზებული დეპოზიტარის საპენსიო აქტივების შენახვის ვალდებულების განსაზღვრის წესის შესახებ;

ყ) დამსაქმებლის საწესდებო კაპიტალში საპენსიო აქტივების ინვესტირების შეზღუდვების სახელმძღვანელო პირობების შესახებ;

ჩ) საპენსიო სქემების დამფუძნებლების, აქტივების მმართველი კომპანიებისა და სპეციალიზებული დეპოზიტარების ნებაყოფლობითი გაერთიანებების შექმნის წესის შესახებ;

ც) არასახელმწიფო საპენსიო რეზერვების დასაფარად დასაშვები აქტივებისა და მათი სტრუქტურის განსაზღვრის წესი.“

მუხლი 2. ეს კანონი ამოქმედდეს გამოქვეყნებისთანავე.

საქართველოს პრეზიდენტი

*მიხეილ სააკაშვილი*